

PŘÍRUČKA PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE

PRO OBLAST INTERVENTENCE 5.1:

**Národní podpora využití
potenciálu kulturního dědictví**

1. kontinuální výzva

datum vyhlášení: 5. prosince 2008

Příloha č. 13

**Postup při realizaci restaurátorských prací a
posuzování způsobilosti souvisejících výdajů**

Vydání 2.0, platnost od 1. ledna 2014

A) Restaurátorský záměr, restaurátorské průzkumy

Právní úprava

Zpracování **záměru** restaurování a provedení **průzkumných a výzkumných prací** a jejich **dokumentaci** stanoví příslušný orgán státní památkové péče (krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností) podle povahy kulturní památky v závazném stanovisku pro přípravu a realizaci restaurování (§ 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči - dále jen „památkový zákon“- a podle § 10 odst. 3 vyhlášky č. 66/1988 Sb. k provedení zákona č. 20/1987 Sb.).

Způsobilost výdajů

Výdaje na vyhotovení restaurátorského záměru a restaurátorských průzkumů jsou považovány za způsobilé v rozsahu nezbytném pro vydání závazného stanoviska orgánu státní památkové péče podle § 14 odst. 1 památkového zákona.

Za způsobilé výdaje na restaurátorský záměr a restaurátorské průzkumy jsou považovány výdaje, týkající se záměru a průzkumů:

- 1) na (národních) kulturních památkách nebo jejich součástech, na kterých má být prováděno restaurování,
- 2) na (národních) kulturních památkách nebo jejich součástech, které se nacházejí na území nebo v objektech, které jsou součástí projektu, bez ohledu na to, zda restaurátorské průzkumy probíhají mimo toto území a objekty (je-li průzkum prováděn v ateliéru),
- 3) je-li nutnost vypracovat restaurátorský záměr či provést restaurátorský průzkum v přímém vztahu k předmětu a cíli projektu,
- 4) je-li restaurátorský záměr součástí žádosti o vydání závazného stanoviska orgánu státní památkové péče podle § 14 odst. 1 památkového zákona, nebo
- 5) je-li restaurátorský průzkum prováděn na základě pravomocného závazného stanoviska orgánu státní památkové péče podle § 14 odst. 1 památkového zákona.

B) Restaurování a vyhotovení restaurátorské zprávy

Právní úprava:

§ 14 odst. 1 památkového zákona: *Zamýšlí-li vlastník kulturní památky provést restaurování, je povinen si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památku, závazné stanovisko krajského úřadu.*

§ 14 odst. 8 památkového zákona: *Obnovu kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi (dále jen "restaurování"), mohou provádět fyzické osoby na základě povolení vydaného podle § 14a, přičemž restaurováním se rozumí souhrn specifických výtvarných, uměleckořemeslných a technických prací respektujících technickou a výtvarnou strukturu originálu.*

Způsobilost výdajů

Způsobilými výdaji na restaurování (národních) kulturních památek a vyhotovení restaurátorské zprávy) mohou být pouze výdaje uvedené v projektové žádosti v rozsahu, ve kterém jejich provedení připustil orgán státní památkové péče v závazném stanovisku podle § 14 odst. 1 památkového zákona.

Příjemce může v odůvodněných případech zahájit výběrové nebo zadávací řízení na služby spočívající v restaurování, před vydáním závazného stanoviska podle § 14 odst. 1 památkového zákona. V tom případě bude možné určit způsobilé výdaje na restaurování a vyhotovení restaurátorské zprávy po nabytí právní moci závazného stanoviska orgánu státní památkové péče.

Pro posouzení způsobilosti výdajů na restaurátorské práce je nutné splnění následujících skutečností:

- 1) (národní) kulturní památky nebo jejich součásti, na kterých má být prováděno nebo bylo provedeno restaurování, spadají do území nebo objektů, které jsou součástí projektu, bez ohledu na to, zda restaurátorské práce probíhají mimo toto území a objekty (přesun do ateliéru),
- 2) potřeba restaurování je v přímém vztahu k předmětu a cíli projektu,
- 3) restaurování má být nebo bylo provedeno na (národních) kulturních památkách nebo jejich součástech, na které bylo vydáno pravomocné závazné stanovisko orgánu státní památkové péče podle § 14 odst. 1 památkového zákona,
- 4) restaurování provádí v souladu s § 14 odst. 8 památkového zákona fyzická osoba na základě povolení vydaného podle § 14a tohoto zákona nebo osoba oprávněná k restaurování podle § 14b odst. 2 památkového zákona.

C) Příjemce předloží CRR ČR následující dokumenty

- platné povolení k restaurování kulturních památek,
- restaurátorský záměr, plánované restaurátorské průzkumy a dokumentaci o průběhu restaurování, restaurátorské zprávy, kde bude ověřeno, že příjemce provádí restaurování v rámci závazného stanoviska orgánu státní památkové péče, výdaje na restaurátorské práce nad rámec závazného stanoviska orgánu státní památkové péče nejsou způsobilými výdaji.

CRR ČR **neposuzuje**, zda kulturní památky nebo jejich části jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi. Tuto otázku řeší závazné stanovisko příslušného orgánu státní památkové péče.

D) Postup při nepředvídaném nálezů kulturně cenných předmětů, detailů stavby nebo chráněných částí přírody anebo k archeologickým nálezům při stavbě (Hlava IV zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu - dále jen „stavební zákon“)

1) Kulturně cenné předměty, detaily stavby (např. nástěnné malby, zachovalé dřevěné stropy, řemeslně zpracované kamenické články) anebo archeologické nálezy (objekty či movité předměty) musí stavebník (žadatel/příjemce dotace):

- a) neprodleně oznámit stavebnímu úřadu a orgánu státní památkové péče (obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo krajskému úřadu),
- b) učinit opatření nezbytná k tomu, aby nález nebyl poškozen nebo zničen,
- c) přerušit práce v místě nálezu,
- d) informovat CRR ČR o nálezu.

Stavební úřad může vydat po dohodě s orgánem státní památkové péče podmínky k zabezpečení zájmů státní památkové péče a může rozhodnout o přerušení prací.

Příjemce zajistí smluvně u osoby zodpovědné za průběh stavby povinnost informovat příjemce o těchto skutečnostech.

2) Do pěti pracovních dnů od oznámení nálezu může orgán státní památkové péče stanovit opatření k ochraně nálezu a rozhodnout o přerušení prací. V takovém případě může příjemce pokračovat v pracích až na základě písemného souhlasu orgánu, který o přerušení prací rozhodl. Orgán státní památkové péče může o přerušení prací rozhodnout pouze v případě, hrozí-li nebezpečí z prodlení a nepostačují-li podmínky stanovené stavebním úřadem.

3) Orgán státní památkové péče (obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad) a v případě archeologických nálezů Archeologický ústav Akademie věd ČR může podat návrh Ministerstvu kultury (odbor památkové péče), aby rozhodlo, zda se jedná o nález mimořádného významu a prohlásit jej za kulturní památku.

4) Vzniknou-li příjemci v důsledku opatření k ochraně nálezu, rozhodnutí o přerušení prací, změny stavebního povolení či prohlášení za kulturní památku, zvýšené náklady, může náhradu nákladů uplatnit u orgánu státní památkové péče nebo na ministerstvu kultury, odboru památkové péče.